

گام‌های بزرگ اقتصادی با وام‌های کوچک قرض‌الحسنه

سه سال است که از راه‌اندازی صندوق‌های قرض‌الحسنه می‌گذرد و حالا به لطف وام‌هایی که از طریق این صندوق‌ها پرداخت شده، در بسیاری از شهرستان‌ها مشکلات زیادی حل و مشاغل مختلفی ایجاد شده است. رفیع بیکاری و راه‌اندازی کسب و کارهای خرد با هدف تحقق جهش تولید که به بهبود شرایط زندگی و معیشت مردم منجر شود از اهداف این صندوق‌ها عنوان شده است.

نیشابور یکی از مشهورترین شهرستان‌های خراسان رضوی است که نامش برای ایرانیان و خارجی‌ها شناخت. نام این منطقه با نام فیروزه گره خورده و هر وقت «نیشابور» به گوش می‌رسد حتماً «فیروزه» هم پشت سرش می‌آید. نیشابور در تمام دنیا با فیروزه‌هایش شهره خاص و عام بوده و اهالی این شهرستان عمدتاً به کار فیروزه‌تراشی مشغولند. به همین دلیل صندوق‌های قرض‌الحسنه‌ای که در این شهرستان راه‌اندازی شده‌اند، عمدتاً به دنبال توسعه این صنعت هستند.

یکی از صندوق‌های قرض‌الحسنه فعال در نیشابور، نینوا نام دارد که از سه سال قبل فعالیت خود را آغاز کرده است. «صندوق قرض‌الحسنه نینوا» با ۸۰ نفر عضو در سال ۹۷ و با حق عضویت ۲۰ هزار تومان فعالیت خود را در زمینه اشتغالزایی آغاز کرد. اینها بخشی از حرف‌های مسئول صندوق قرض‌الحسنه نینوا است. معصومه خرمکی با بیان اینکه بیشتر وام‌هایی که اعضای این صندوق دریافت کرده‌اند به منظور اشتغالزایی مورد استفاده قرار گرفته، می‌گوید: «اراق این وام‌ها بین یک تا ۳ میلیون تومان است که با این مقدار پول می‌توان چرخ‌های فیروزه‌تراشی تهیه کرد و یک کارگاه کوچک خانگی راه‌اندازی کرد».

وی ادامه می‌دهد: «در کارگاه‌های فیروزه‌تراشی معمولاً دو نفر مشغول فعالیت هستند که با توجه به میزان وام‌هایی که تاکنون برای فعالیت در فیروزه‌تراشی داده شده، می‌توان گفت به طور میانگین ۲۰ نفر در این صنعت مشغول فعالیت شده‌اند».

این بانوی نیشابوری تصریح می‌کند: «یکی دیگر از افتخارات این صندوق این است که توانسته موجب رونق خیاطی و دوخت لباس‌های محلی شود».

خرمکی با بیان اینکه بعد از فیروزه‌تراشی، تولید لباس محلی، شستل دوم اهالی شهرستان نیشابور محسوب می‌شود، خاطر نشان می‌کند: «در کارگاه‌های خیاطی به طور میانگین سه نفر مشغول فعالیت هستند که با احتساب شاغلین در حوزه فیروزه‌تراشی می‌توان گفت به لطف وام‌هایی که به متقاضیان پرداخت شده برای

حدود ۱۰۰ نفر شغل ایجاد شده است.» مسئول صندوق قرض‌الحسنه نینوا با اشاره به میزان وام‌هایی که در طول سه سال گذشته به متقاضیان داده شده، می‌گوید: «به نظر می‌رسد مجموع این وام‌ها به ۱۰۰ میلیون تومان رسیده که با توجه به فعالیت گسترده‌ای که در این صندوق انجام شده، انتظار داریم خیرین نیشابور که تعدادشان کم نیست پای کار بیایند تا بتوانیم میزان موجودی صندوق را افزایش دهیم».

صندوق در سال‌های اخیر به خصوص بعد از موضوع کرونا موضوع کمک‌های مؤمنانه و مواسات و تأمین لوازم‌التحریر برای نیازمندان است، تصریح می‌کند: «در سال تحصیلی گذشته بسته‌های بهداشتی همراه با لوازم‌التحریر به دانش‌آموزان نیازمند اعطا شد که انتظار داریم این فعالیت با قدرت و با حمایت بیشتر خیرین در سال جدید نیز ادامه داشته باشد».

وی با اشاره به اینکه از دیگر اقدامات صندوق قرض‌الحسنه نینوا تسکین کلاس‌های آموزشی و فرهنگی است، می‌گوید: «کلاس‌های آموزش تولیدی در زمینه‌های گوناگون مانند زنبورداری و همچنین کلاس‌های هنری و فرهنگی مانند نقاشی، گلیم‌بافی، قران و نهج‌البلاغه، خیاطی، خوشنویسی و خطاطی از دیگر اقداماتی است که در این صندوق قرض‌الحسنه در طول سال انجام شده و استقبال خوبی نیز از این کلاس‌ها صورت گرفته است.»

«ترنم» از صندوق خانوادگی تا وام‌های اشتغالزایی

گناهه یکی از شهرستان‌های استان بوشهر است. اهالی این شهرستان بیشتر به کار کشاورزی

اعضای صندوق ترنم تصمیم گرفتند مهارت‌هایی که بلد هستند را به دیگران آموزش دهند بنابراین پیش از شروع بیماری کرونا اقدام به آموزش حصریبافی و فرشبافی کردیم و در کنار آن، فعالیت‌های هنری مانند جعبه‌سازی، گل‌سازی و مجسمه‌سازی را هم به صورت کاملاً رایگان آموزش دادیم

مشغولند و صید و صیادی هم از دیگر مشاغل مردمان این شهرستان است. گناهه‌ای‌ها زندگی متوسطی دارند و اهالی این شهرستان نتوانسته‌اند همگام با تورم، اقتصاد و زندگی‌شان را بالا بکشند. به همین خاطر، در سال‌های اخیر مشکلات اقتصادی در این شهرستان بیشتر خود را نشان داده است. اواسط دهه ۸۰ یکی از خانواده‌های اهل گناهه تصمیم می‌گیرد تا برای حل مشکلات مالی فامیل اقدام به راه‌اندازی یک صندوق قرض‌الحسنه کوچک خانوادگی کند. بر همین اساس، هر یک از اعضا تصمیم می‌گیرند بخشی از درآمد ماهانه خود را در این صندوق قرار دهند و هر ماه بعد از قرعه‌کشی، وام را در اختیار یکی از اعضای خانواده قرار بگیرد. آن موقع رقم این وام زیاد نبود اما بالاخره می‌توانست گوشه‌ای از مشکلات آنها را برطرف کند.

سال ۹۷ این خانواده تصمیم می‌گیرند صندوق قرض‌الحسنه خانوادگی خود را به یکباره توسعه دهند به طوری که اقدام به عضوگیری جدید کرده و منابع مالی خود را نیز افزایش می‌دهند. در آن زمان اسما داوودی مسئول صندوق قرض‌الحسنه می‌شود و نام آن را ترنم می‌گذارد. خانم داوودی در مورد نحوه توسعه کارهای صندوق قرض‌الحسنه ترنم می‌گوید: «این صندوق در وهله نخست فقط برای خانواده خودمان تشکیل شد به طوری که اصلاً از بیرون خانواده عضو قبول نمی‌کردیم اما وقتی توانستیم مدیریت صندوق را به درستی انجام دهیم و مشکلی در طول ۱۲ سال ایجاد نشد تصمیم گرفتیم تا صندوق را توسعه دهیم به طوری که این صندوق خانوادگی به یک باره تبدیل به یک صندوق قرض‌الحسنه محلی شد.»

وی ادامه می‌دهد: «با افزایش منابع مالی صندوق و تعداد اعضا میزان وام پرداختی به متقاضیان نیز افزایش یافت به طوری که اکنون صندوق ترنم که در سال‌های اخیر نیز به عنوان صندوق برتر شهرستان معرفی شده ۸۵ عضو دارد و بدون ضامن یک میلیون تومان وام به اعضا پرداخت می‌کند.»

داوودی با اشاره به این که یکی از مشکلات اهالی گناهه موضوع اشتغال است، تصریح می‌کند: «خوشبختانه اعضای این صندوق از تحصیلکردگان شهرستان هستند به همین دلیل سعی کردیم در کنار اعطای وام موضوع اشتغالزایی را هم در دستور کار خود قرار دهیم.» به گفته مسئول صندوق قرض‌الحسنه ترنم، اعضای این صندوق تصمیم گرفتند مهارت‌هایی که بلد هستند را به دیگران آموزش دهند به همین دلیل پیش از شروع بیماری کرونا اقدام به آموزش حصریبافی و فرشبافی کردیم و در کنار آن، فعالیت‌های هنری مانند

در کارگاه‌های فیروزه‌تراشی معمولاً دو نفر مشغول فعالیت هستند که با توجه به میزان وام‌هایی که تاکنون برای فعالیت در فیروزه‌تراشی‌ها داده شده، می‌توان گفت به طور میانگین ۲۰ نفر در این صنعت مشغول فعالیت شده‌اند

جعبه‌سازی، گل‌سازی و مجسمه‌سازی را هم به صورت کاملاً رایگان آموزش دادیم».

داوودی ادامه می‌دهد: «بعد از آنکه بیماری کرونا شایع شد تصمیم گرفتیم فعالیت‌های خود را به صورت مجازی ادامه دهیم و در کنار آموزش‌های هنری اقدام به آموزش بازاریابی کردیم به طوری که اکنون تولیدکنندگان عضو این صندوق از وام‌هایی که در اختیارشان قرار دادیم اقدام به تولید محصول و فروش می‌کنند.»

صندوق‌ها در انتظار حمایت دولتی
سیستان و بلوچستان را باید در لیست استان‌های محروم کشور جای داد. هر چند مسئولان سعی کرده‌اند کمی از گرد محرومیت این استان بکاهند اما با توجه به امکانات و ظرفیتی که در این منطقه وجود دارد، باز هم نسبت به دیگر استان‌های کشور نتوانسته به جایگاه واقعی خود دست پیدا کند. روستایی‌های آباد جهان تیغ یکی از دهه‌ها روستایی است که در شهرستان زابل قرار دارد. مشکل اصلی این روستا اشتغال است. به همین خاطر اهالی روستا تصمیم گرفتند برای اینکه این مشکل را برطرف کنند صندوق قرض‌الحسنه‌ای راه‌اندازی کنند تا با اعطای وام‌های اشتغال بتوانند کمی از مشکلات‌شان را برطرف کنند.

خانم جهانی مسئول تنها صندوق قرض‌الحسنه روستایی‌های آباد جهان تیغ است. صندوقی که حدود سه سال است با سرمایه‌های مردمی می‌چرخد و هدف از راه‌اندازی آن، حل مشکل بیکاری اهالی روستا به خصوص خانم‌هاست. به همین دلیل سعی شده با جمع‌آوری سرمایه‌های خرد مردمی کارها و مشاغل ایجاد شود که بتواند چرخ اقتصاد و معیشت خانواده‌ها را بچرخاند.

خانم جهانی با اشاره به اینکه این صندوق در حال حاضر ۲۰۰ نفر عضو دارد، می‌گوید: «با پولی که از اعضا برای عضویت گرفتیم توانستیم هشت فقره وام اشتغالزایی به منظور ایجاد مرغاری خانگی یا وام تهیه دام سبک برای پرورش گوسفند بدهیم که خوشبختانه این اشتغالزایی تاکنون نتیجه داده و برکتش شامل حال روستا و صندوق قرض‌الحسنه شده است.»

مسئول صندوق قرض‌الحسنه روستایی‌های آباد ادامه می‌دهد: «بخش دیگر کمک‌هایی که این صندوق در طول سه سال گذشته داشته، مربوط به فعالیت‌های همدلی و مواسات و کمک‌های مؤمنانه است به طوری که تأمین هزینه‌های دختران در بخت روستایی‌ها و وظایف مهم برای صندوق قرض‌الحسنه است. با کمک اهالی محل و اعضای صندوق توانستیم تعدادی جهیزیه را کامل کنیم و در اختیار زنان روستا قرار دهیم.»

وی با اشاره به نحوه بازپرداخت وام‌ها تأکید می‌کند: «اولاً وام‌هایی که پرداخت می‌کنیم تمام قرض‌الحسنه است یعنی هیچ سودی روی این وام‌ها نمی‌کنیم بنابراین اهالی روستا با خیال آسوده می‌توانند از این وام‌ها استفاده کنند. در ثانی به ازای هر وام یک میلیون تومانی که می‌دهیم اهالی موظف هستند ماهانه ۵۰ هزار تومان به صندوق بازگردانند تا این وام تسویه شود.»

جهانی با بیان اینکه هم‌اکنون چند نفر متقاضی وام اشتغالزایی داریم اما به دلیل محدودیت مالی صندوق هنوز نتوانسته‌ایم پاسخگوی نیاز آنها باشیم، ادامه می‌دهد: «انتظار داریم اکنون که اهالی روستا خودشان دست روی زانو گذاشته و دنبال حل مشکل اشتغال هستند، حداقل نهادها و ارگان‌های دولتی هم دست به کار شوند و به کمک ما بیایند و منابع مالی را به این صندوق تزریق کنند تا بتوانیم گروه‌ای از گروه‌های زندگی مردم این روستا باز کنیم.» به گفته وی، مکاتباتی با چند ارگان دولتی انجام شده اما متأسفانه هنوز به درخواست آنها پاسخی داده نشده.

گفت‌وگوی «جوان» با مدیر طرح صندوق‌های قرض‌الحسنه بسیج سازندگی

قرض‌الحسنه، نوشدارویی برای نجات اقتصاد کشور

از سال ۱۳۹۷ سازمان بسیج سازندگی کشور با هدف ایجاد اشتغال و توانمندسازی مناطق محروم و حذف پروکراسی بانک‌ها با حضور تسهیل‌گران در مناطق کم‌برخوردار کشور اقدام به راه‌اندازی صندوق‌های قرض‌الحسنه کرد. هدف از تشکیل صندوق‌های قرض‌الحسنه ایجاد اشتغال روستایی در قالب تشکل‌های مردمی و تعاونی‌های تولیدی است و قرار نیست این صندوق‌ها به بانک یا مؤسسه مالی تبدیل شوند. برای آگاهی از تعداد صندوق‌های راه‌اندازی شده و نحوه خدمات‌رسانی آنها به مردم به سراغ احسان فرهی، مدیر طرح صندوق‌های قرض‌الحسنه سازمان بسیج سازندگی کشور رفتیم تا گفت‌وگویی با ایشان داشته باشیم.

در یک جمله بفرمایید هدف از راه‌اندازی صندوق‌های قرض‌الحسنه در مناطق مختلف کشور چیست؟

ایجاد اشتغال با هدف تحقق جهش تولید و کمک به بهبود معیشت مردم از اهداف مهم طرح اعتلای صندوق‌های قرض‌الحسنه است.

و برای رسیدن به این هدف چه کارهایی باید انجام دهد؟

در این راستا ۱۲۰۰ نفر تسهیل‌گر جهت راه‌اندازی صندوق‌ها و کمک به افراد عضو صندوق‌ها آموزش دیده‌اند. تمامی این تسهیل‌گران در ۸ دوره آموزشی به صورت پودمانی شرکت کرده و گواهی پایان دوره دریافت کرده‌اند. هر چند همراهی و تعامل اعضای بانک‌های عامل با صندوق‌های قرض‌الحسنه در راستای اشتغال و ارتقای سطح اقتصادی مردم ضروری است. تسهیلات صندوق‌ها به میزان آورده اعضا پرداخت می‌شود و در بعضی از نقاط حق عضویت ماهانه ۱۰۰ هزار تومان و در مناطق محروم با ظرفیت اقتصادی کمتر ۲۰ هزار تومان است.

تاکنون چند صندوق در کل کشور راه‌اندازی شده که در حال خدمات‌رسانی هستند؟

در حال حاضر ۲۴ هزار صندوق قرض‌الحسنه مردمی در روستاها و محلات کم‌برخوردار شهری تشکیل شده که با کمترین بروکراسی اداری تسهیلات قرض‌الحسنه به اعضای صندوق پرداخت می‌کنند. تسهیل‌گران آموزش دیده به عضوایی و ترغیب مردم برای حضور آنها اقدام می‌کنند و کلیه فرآیند راه‌اندازی صندوق، ایجاد اشتغال، حسابداری، طرح‌های توجیهی و کارگردشی را به مردم آموزش دادیم و در واقع پول رسوب نخواهد کرد و مدیریت منابع مالی به صورت مردمی باقی خواهد ماند و منجر به تشکیل بانک یا مؤسسه مالی نخواهد شد.

برنامه صندوق‌ها در سال جاری چیست؟

در سال ۱۴۰۰ تمرکز صندوق‌های قرض‌الحسنه بر پایدارسازی مشاغل ایجاد شده و کیفی‌سازی صندوق‌های تشکیل شده است. در برخی از صندوق‌ها ماهانه سه تا چهار فقره تسهیلات قرض‌الحسنه در اعضا پرداخت می‌شود و تفاوت صندوق‌های قرض‌الحسنه روستایی و صندوق‌های خانگی در این است که در صندوق‌های خانگی اعضای خودشان فرقه‌های تشکیل شده که می‌شود. اما این پول صرف اشتغال نمی‌شود در حالی که در صندوق‌های قرض‌الحسنه روستایی، بسیج سازندگی با حضور افراد تسهیل‌گر آنها را به سمت اشتغال خرد روستایی هدایت می‌کند و تسهیلات صندوق صرف اشتغال یا تثبیت اشتغال می‌شود. منابع مالی صندوق‌ها به صورت گردش در دست مردم است و در واقع پول رسوب نخواهد کرد و مدیریت منابع مالی به صورت مردمی باقی خواهد ماند و منجر به تشکیل بانک یا مؤسسه مالی نخواهد شد.

گفت‌وگو

احمد رحمانی
مسئول بسیج سازندگی آذربایجان غربی

گروه‌های جهادی اهرم‌های خدمت‌رسانی به محرومان

سامانه اطلس ثبت شده‌اند. گروه‌های جهادی امروزه یکی از اهرم‌های خدمت‌رسانی به مردم و محرومان به شمار می‌روند. گروه‌های جهادی به جایگاهی رسیده‌اند که بارها و بارها مورد تمجید مقام معظم رهبری قرار گرفته‌اند و این گروه‌ها هواره به سمت جامعه و تمدن اسلامی حرکت می‌کنند که باید بر اساس بیانیه گام دوم انقلاب روی به جلو گام بردارند و انتظارات را هم برآورده سازند. جوانان غیرتمند استان در دورافتاده‌ترین روستاها و نقاط صفر مرزی در کنار مردم قرار گرفته‌اند تا گوشه‌ای از آلام آنها را کم کنند. جوانان متدین و انقلابی آذربایجان غربی حتی با در مناطقی گذاشته‌اند که تنها نماینده نظام در آن منطقه به شمار می‌روند. خوشبختانه امسال گروه‌های جهادی به موضوع‌های مختلف نگاه مسئله‌محور دارند که این مهم در ریشه‌یابی مشکلات، مطالبه‌گری برای حل دغدغه‌ها و بررسی میدانی جانش تا تأثیر مستقیم خواهد داشت.

گروه‌های جهادی جهش قابل قبولی در آذربایجان غربی دارند به طوری که نسبت به سال‌های گذشته، هشت گروه شده‌اند. در سال ۱۳۹۸، گروه‌های جهادی ۵۰۰ گروه بود که خوشبختانه امروز به بیش از ۴ هزار گروه جهادی توانمند، فعال و بانگیزه در استان رسیده که در

هوشنگ فولادی
مسئول بسیج سازندگی سیاه‌فهر بنی‌هاشم (ع)

حمایت از طرح‌های اقتصاد مقاومتی

بهر برداری رسید. از طرح‌های اجرا شده می‌توان به ساخت و تکمیل مساجد، غسلخانه، سرویس بهداشتی، خانه عالم و طرح‌های کشاورزی اشاره کرد. برای حمایت از کارآفرینان هم اعطای تسهیلات به افراد متقاضی در راستای اجرای طرح‌های پرورش دام، باغات، صنایع دستی، صنایع تبدیلی، پرورش زنبور عسل و کشت زعفران صورت گرفت که همه آنها تحت حمایت بسیج سازندگی قرار داشته و بر ادامه روند کارهایشان نظارت داریم.

در همین راستا سال گذشته حدود ۱۴۰ میلیارد ریال تسهیلات اقتصاد مقاومتی به ۱۸ طرح پرداخت شد. در سال جاری بیش از ۹۰ پروژه توسط گروه‌های جهادی اجرا می‌شود. حمایت از طرح‌های اقتصاد مقاومتی ادامه خواهد داشت و از حرکت گروه‌های جهادی در این راستا استقبال می‌شود.

ابوالفضل خروطی
مدیر کل ستاد اجرایی فرمان امام (ره) فارس

«مشق احسان» کمک به دانش‌آموزان نیازمند

تقریبی ۷۶۰ میلیارد ریال تهیه و در مناطق محروم میان افراد نیازمند و آسیب‌دیده از بیماری کرونا در کل کشور توزیع شد. از این میان ۱۰ هزار و ۲۰۰ بسته به ارزش تقریبی ۴۰ میلیارد ریال نیز به دست خانواده‌های نیازمند دارای دانش آموز فارس رسید.

این پوشش هر سال هم‌زمان با آغاز سال تحصیلی جدید، توسط بنیاد احسان و وابسته به ستاد اجرایی فرمان حضرت امام (ره)، برگزار می‌شود که در این راستا بسته‌های فرهنگی و تحصیلی مورد نیاز دانش‌آموزان در مقاطع مختلف تهیه شده و با همکاری گروه‌های مردمی و جهادی با محوریت لایحه جمعه استان و شهرستان‌ها توزیع می‌شود. هدف از اجرای این پوشش تأمین نیازهای دانش‌آموزان است تا با فراغ خاطر و بدون دغدغه به تحصیل بپردازند.